

Lublin, 14 lutego 2025 roku

WPN.410.12.2024.JW

**Pan
Tomasz Józwiak
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych
w Warszawie**

Na podstawie art. 54 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), w nawiązaniu do pisma Dyrektora RDLP w Warszawie, znak: ZU.6004.1.2024, z dnia 23 grudnia 2024 roku, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie przekazuje opinię dotyczącą projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Łuków z okresem obowiązywania od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2034 roku, określanego dalej jako „PUL”.

Przedłożony projekt PUL składa się z kilku opracowań: Projektu Planu Urządzenia Lasu, Programu ochrony przyrody wraz z Planem Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Łukowskie PLB060010, Prognozy oddziaływania na środowisko oraz opisu taksacyjnego wraz z zestawem map tematycznych przekazanych w formie elektronicznej.

PUL jest podstawowym instrumentem umożliwiającym prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach Skarbu Państwa.

Na terenie nadleśnictwa znajdują się cztery rezerваты przyrody, przy czym dwa – „Jata” i „Topór” zlokalizowane są w całości na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo, niewielki fragment (0,08 ha) rezerwatu „Kulak” to grunty nadleśnictwa, natomiast czwarty rezerwat – „Kra Jurajska”, znajduje się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

Proponowany rozmiar użytkowania głównego w Nadleśnictwie jest o 169 724 m³ mniejszy od rozmiaru przyjętego w poprzednim planie urządzenia lasu (83% rozmiaru przyjętego w poprzednim planie). Rozmiar użytkowania rębного zaplanowano na poziomie 77% poprzedniego planu, natomiast przedrębного - na poziomie 95% poprzedniego planu. Planowane na najbliższe dziesięciolecie użytkowanie obejmie 28% zasobów drzewnych. Użytkowanie stanowić będzie z kolei 121% przewidywanego przyrostu tablicowego w tym okresie, co oznacza, że na koniec okresu nastąpi ubytek zapasu drzewostanów o ok. 4,8%.

W dokumentacji Projektu planu poza listą chronionych gatunków zwierząt, które występują na gruntach Nadleśnictwa, lub ich występowanie jest prawdopodobne, brak jakichkolwiek informacji o lokalizacji ich stanowisk. Szczególnie jest to niekorzystna sytuacja w odniesieniu do gatunków, które są zależne od stanu siedlisk leśnych. Dla ich skutecznej ochrony konieczna jest modyfikacja standardowych zadań gospodarczych. Dotyczy to niektórych chronionych gatunków bezkręgowców oraz ptaków, np. dzięciołów związanych z obecnością dużej ilości martwego drewna. Przedstawicielem tej grupy zwierząt jest chociażby dzięcioł białogrzbisty, który prawdopodobnie występuje na terenie nadleśnictwa, ale nie znając rozmieszczenia jego stanowisk, nie jest możliwe zaplanowanie działań, które mogłyby służyć jego ochronie.

W uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości prognozy znalazł się zapis „należy szczegółowo opisać zagrożenie związane z występowaniem inwazyjnych gatunków obcych

(IGO) w drzewostanach i runie oraz zaproponować sposoby eliminacji tego zagrożenia”. To zadanie w zakresie występowania tych gatunków w runie zostało podsumowane w jednym zadaniu: „Przygotowanie projektu Planu nie uwzględniało inwentaryzacji obcych gatunków w runie.” Poza inwazją obcych gatunków w drzewostanach i podszycie coraz większym problemem jest wypieranie typowych gatunków runa przez inwazyjne gatunki obce. W szczególności dotyczy to obecności takich gatunków jak niecierpek drobnokwiatowy, *erectites* jastrzębcowaty, amerykańskie gatunki nawłoci, przymiotna, rudbekia nagolistna. Informacja o stwierdzeniu jednego stanowiska rdestowca ostrokończystego na gruntach Nadleśnictwa Łuków w Programie ochrony przyrody i w Prognozie nie została w jakikolwiek sposób skomentowana.

Na gruntach Nadleśnictwa w 2 335 wydzieleniach występują gatunki obce – a wartość ta nie bierze pod uwagę gatunków runa. Jest to 43% wszystkich wydzieleń. Najważniejsze z punktu widzenia wpływu na środowisko przyrodnicze są 3 inwazyjne gatunki drzew. Czeremcha późna (amerykańska) jest obecna w 32% (1 737) wszystkich wydzieleń, głównie w warstwie podszytu, ale w prawie 400 wydzieleniach również w warstwie drzewostanu. Dąb czerwony jest obecny w prawie 1 000 wydzieleń; w ponad 600 z nich znajduje się w warstwie drzewostanu, w tym w 4 wydzieleniach jest gatunkiem panującym. Robinia akacjowa obecna jest w 391 wydzieleniach, zarówno w warstwie drzewostanu, jak i podszytu. Taki opis stanu inwazji świadczy o postępującym zwiększaniu się zasięgu gatunków obcych. W poprzednim planie stwierdzono występowanie czeremchy późnej w 1291 wydzieleniach, w tym w drzewostanie w 77 wydzieleniach; dębu czerwonego w 1087 wydzieleniach, w tym w drzewostanie w 443 wydzieleniach, a robinii w 387 wydzieleniach, w tym w drzewostanie w 228 wydzieleniach. Porównanie to dowodzi, że nieskuteczne okazały się metody rozwiązania problemu obcych gatunków drzew zaproponowane 10 lat temu.

Aktualnie problem gatunków obcych proponuje się rozwiązać następującymi metodami:
„b) podczas zabiegów pielęgnacyjnych powinno się usuwać gatunki obce geograficznie (neofity), w szczególności te o charakterze inwazyjnym: czeremchę późną, dąb czerwony, robinie akacjową i klon jesionolistny;
d) eliminację gatunków obcych (głównie czeremchy późnej) lub ekspansywnych gatunków rodzimych (jeżyny) na siedliskach żyznych można realizować poprzez wprowadzanie podsadzeń grabu i lipy a na słabszych siedliskach także buka.”

Z całą pewnością ww. metody nie spowodują nawet ograniczenia tempa ekspansji tych gatunków. Zasygnalizowany w Programie ochrony przyrody problem wnikania czeremchy późnej do wnętrza rezerwatu „Jata” powinien być rozwiązany intensywnym zwalczaniem owocujących osobników tego gatunku na terenie otaczającym rezerwat. Jednocześnie należy podjąć walkę z czeremchą w rezerwacie na podstawie odpowiednich zadań ochronnych.

Plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Lasy Łukowskie, stanowiący element Programu ochrony przyrody, jest ze względów formalnych niemożliwy do uzgodnienia przez tut. organ i wymaga istotnych korekt.

Ze względu na fakt, że część terenu zarządzanego przez Nadleśnictwo Łuków (około 90 ha) położona jest w województwie mazowieckim, Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Łuków, na podstawie art. 57 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, pismem RDOŚ w Lublinie z dnia 07 stycznia 2025 roku, znak: WPN.6320.5.2024.KWAW, został przekazany do zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Pismem z dnia 20 stycznia 2025 roku, znak: WOOS-III.410.14.2025.JD, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie w odniesieniu do ww. projektu dokumentu, w części dotyczącej województwa mazowieckiego, wydał opinię bez uwag.